

PREDAVANJA na kl. šumarskoj akademiji ZAGREBAČKOJ

KRIŠKOVIC

UPRAVNO PRAVO

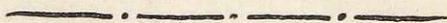
Upravno pravo.

Predavanja

Nel. gosp.

Dr. Vinca Kriškoviča,

kr. sveuč. profesora na sveuč.
lištu Franje Josipa I. u La.
grecu.

Upravno pravo.

§. 1. Uvod.

Pojam uprave.

Već je grčki mudrac Aristotel kazao, da je čovjek političko biće t. j. da je upućen na zajednicu s drugim ljudima, ako hoće da oživotvori svoje pojedinačke interese. Pa kako vidimo između socijalnih fenomena ne samo pojedinačka bića, nego također razne forme, tipove asocijacija tih pojedinaca. Tu je izvor pojma prava. Svaki je pojedinac nosilac svoje individualne volje i svojih pojedinačkih interesa, koji su često s interesima drugih ljudi kose. Ako će dakle sred takovih raznožnih pojedinačkih interesa biti moguća neka zajednica nužno je, da postoji uredba, koja će te raznožne pojedinačke interese u sklad svesti i omogućiti, da se pronađe i oživotvori interes svi-ju t. j. opći, javni interes. Pravo je dakle uredba, pozvana, da po nekim stalnim unapred određenim načelima uredi odnose između pojedinaca i pojedinaca spram zajednice, u kojoj živi. U tom protunjem slučaju uzelo se pravo u smislu objektiv

ga, budi proti svojoj volji premjestiti.

Isto se tako sudac može proti volji svojoj postati u miru jedino presudom sudačkom u slučaja, kojima zakonom određeni i načinom propisanim zakonom. U našoj je kraljevini to sve danas potanko uređeno zakonom od 10. prosinca 1890. o osobnim odnošajima, uređovnim dužnostima i karnosnoj odgovornosti pravosudnih činovnika.

Konačno je velika i izdašna ustavna garancija sudačke nezavisnosti porota i sudjelovanje laičkog elementa, ljudi iz naroda, kod vršenja sudske funkcije. Kod nas postoji porota samo kod nekih delikata, počinjenih trikopisom. —

Bz. Drugi dio, samo ustrojstvo sudova u kraljevini Hrvatskoj i Slavoniji, neće se u predavanjima o privatnom pravu. —